MINISTERUL EDUCAŢIEI AL REPUBLICII MOLDOVA

AGENŢIA NAŢIONALĂ PENTRU CURRICULUM ŞI EVALUARE

Raionul _____

Localitatea _____

Instituţia de învăţământ _____

_____

Numele, prenumele elevului _____

ISTORIA ROMÂNILOR ŞI UNIVERSALĂ

PRETESTARE
CICLUL LICEAL

Profil umanist
3 aprilie 2017
Timp alocat: 180 de minute

Rechizite şi materiale permise: *pix cu cerneală albastră*.

Instrucţiuni pentru candidat:

- Citeşte cu atenţie fiecare item şi efectuează operaţiile solicitate.
- Lucrează independent.

Îţi dorim mult succes!

Punctaj total acumulat _____

LIVEWORKSHEETS

SUBIECTUL I (16 puncte)

Studiază sursele şi realizează sarcinile propuse.

SURSA A.

„[…] fiecare naţiune se găseşte astăzi în faţa unei alegeri decisive între două moduri de viaţă opuse. Unul dintre acestea se bazează pe voinţa majorităţii şi este caracterizat de instituţii libere, guvern reprezentativ, alegeri libere, garanţii ce asigură libertatea individuală, libertatea cuvântului şi religiei, precum şi absenţa oricărei opresiuni politice. Celălalt se bazează pe voinţa unei minorităţi impuse cu forţa majorităţii. El se sprijină pe teroare şi opresiune, pe controlul presei şi radioului, pe alegeri trucate şi pe suprimarea libertăţii personale. Seminţele regimurilor totalitare se înmulţesc în solul arid al sărăciei şi al dezordinii […].”

(Din *Cuvântarea preşedintelui Truman în Congres*, martie 1947)

SURSA B.

„Deoarece URSS şi noile democraţii au devenit obstacole pentru realizarea planurilor imperialiste de luptă pentru dominaţia mondială, o cruciadă a fost organizată împotriva lor. […] Astfel două tabere s-au format în lume: pe de o parte tabăra imperialistă şi antidemocratică care are ca scop esenţial stabilirea dominaţiei mondiale a imperialismului american şi subminarea democraţiei şi, pe cealaltă parte, tabăra antiimperialistă şi democratică, al cărei scop esenţial constă în subminarea imperialismului, întărirea democraţiei şi lichidarea resturilor fascismului.”

(*Extras din comunicatul oficial al Conferinţei de la Varşovia al conducătorilor partidelor comuniste*, octombrie 1947)

LIVEWORKSHEETS

Nr.	Item	Scor	
1	Numește blocurile politico-militare ale celor *două tabere* care s-au confruntat în cadrul Războiului Rece. _____ _____	L 0 1 2	L 0 1 2
2	Propune un exemplu de stat pentru afirmația din enunțul subliniat în sursa A. Explică alegerea. _____ _____ _____	L 0 1 2	L 0 1 2
3	Demonstrează că Europa va cunoaşte în perioada postbelică, aşa cum afirma preşedintele Truman, *două moduri de viaţă opuse* (sursa A). _____ _____ _____ _____ _____ _____	L 0 1 2 3 4	L 0 1 2 3 4
4	Compară motivele invocate de cele *două tabere* pentru confruntarea ideologică, specifică Războiului Rece (sursele A şi B). Argumentează răspunsul. _____ _____ _____ _____ _____ _____	L 0 1 2 3 4	L 0 1 2 3 4
5	Exprimă-ți opinia: care este cea mai nefastă consecință a perioadei Războiului Rece pentru statele Europei? Argumentează răspunsul. _____ _____ _____ _____ _____ _____	L 0 1 2 3 4	L 0 1 2 3 4

LIVEWORKSHEETS

SUBIECTUL al II-lea (14 puncte)

Studiază sursa și realizează sarcinile propuse.

„Stăpân de drept divin, ocupând tronul numai „din mila lui Dumnezeu", voievodul era, în primele două secole de viață statală românească, urmașul întemeietorului țării; familia sa – înaintașii, colateralii și urmașii – formau dinastia țării. [...]

În ceea ce privește modul de succesiune la tronul țărilor române în vremea când ele erau conduse de „vechile dinastii naționale" – Basarabii și Mușatinii – se știe, îndeobște, că era un sistem ereditar-electiv: „urmașul era ales dintre membrii familiei domnitoare", spre deosebire de monarhiile de tip clasic, apusean, în care tronul trecea de drept primului născut dintre copiii suveranului decedat. [...]

[La tronul țărilor române – n.n.] dreptul de succesiune aparținea, în egală măsură, fiilor și fraților voievodului răposat, fiilor și fraților unui voievod anterior, și chiar urmașilor pe linie nelegitimă, proveniți din legături nerecunoscute de biserică."

(Ștefan S. Gorovei, *Mușatinii*)

Nr.	Item	Scor	
1	Explică termenul *dinastie*. _____ _____ _____	L 0 1 2	L 0 1 2
2	Determină un avantaj al *modului de succesiune la tronul țărilor române*. Argumentează răspunsul cu trimitere la sursă. _____ _____ _____ _____ _____ _____	L 0 1 2 3 4	L 0 1 2 3 4
3	Formulează o consecință a sistemului ereditar-electiv asupra vieții politice interne a statelor române. Argumentează răspunsul cu trimitere la un fapt istoric. _____ _____ _____ _____ _____ _____	L 0 1 2 3 4	L 0 1 2 3 4

LIVEWORKSHEETS

4	Apreciază rolul dinastiei Mușatinilor în istoria românilor. Argumentează răspunsul cu trimitere la un domn din cadrul acestei dinastii. _____ _____ _____ _____ _____ _____	L 0 1 2 3 4	L 0 1 2 3 4

SUBIECTUL al III-lea (9 puncte)

Studiază sursa şi realizează sarcinile propuse.

Tabel: Rezervele de aur ale băncilor centrale (milioane dolari)

Anul / Statul	1913	1921
Marea Britanie	775	763
Franţa	679	688
Italia	288	236
Belgia	59	51
Germania	279	260
SUA	691	2 530
Elveţia	32	105

Nr.	Item	Scor	
1	Numeşte statul lider economic mondial în perioada interbelică. Argumentează răspunsul cu trimitere la sursă şi la cunoştinţele obţinute anterior. _____ _____ _____ _____	L 0 1 2 3	L 0 1 2 3
2	Formulează câte o cauză ce ar explica schimbarea indicatorilor economici din tabel pentru fiecare stat propus mai jos. Argumentează răspunsul. *SUA:* _____ _____ _____ _____ *Germania:* _____ _____ _____ _____	L 0 1 2 3 4 5 6	L 0 1 2 3 4 5 6

LIVEWORKSHEETS

SUBIECTUL al IV-lea (25 de puncte)

Studiază sursele A-D.

SURSA A.

„Îți eram dator de mult [cu] un răspuns, mă plătesc astăzi dar în scurt, căci timpul îmi lipsește și sunt ostenit tare, de vreme ce de trei zile trăit-am tot pe ulițe. Află că națiia cea mare s-a ridicat, și că libertatea lumii s-a mântuit. Minunata revoluție […] va schimba fața lumii. Regele a fugit. Republica e proclamată de toți. Îți alătur aici o ruptură din catifeaua ce acoperă tronul lui Louis Philippe sfărâmat astăzi la $1^1/_2$ ore.

Însu-mi am smuls-o în Tuileries și m-am gândit să-ți fac și ție o părticică […].”

(Din *Scrisoarea trimisă de N. Bălcescu lui V. Alecsandri*, Paris, 24 februarie 1848)

SURSA B.

„3. Împroprietărirea locuitorilor săteni fără nici un fel de răscumpărare din partea lor.

4. Nimicirea tuturor privilegiilor și, prin urmare, deopotrivă purtare a sarcinilor statului de către tot poporul […].

5. Întemeierea instituțiilor țării pe principiile de libertate, de egalitate și de frățietate, dezvoltate în toată întinderea lor.

6. Unirea Moldovei și a Valahiei într-un singur stat neatârnat, românesc.”

(Din Programul revoluționarilor moldoveni *Prințipiile noastre pentru reformarea Patriei,* Brașov, 12 mai 1848)

SURSA C.

1. Națiunea română, rezimată pe principiul libertății, egalității și fraternității, pretinde independența sa națională în respectul politic ca să figureze în numele său; ca națiune română, să-și aibă reprezentanții săi la Dieta țării în proporțiune cu numărul său […].

3. Națiunea română, ajungând la conștiința drepturilor individuale, cere fără întârziere desființarea de iobăgie fără nici o despăgubire din partea țăranilor iobagi […].

7. Națiunea română cere libertatea de a vorbi, de a scrie și a tipări fără nici o censură, prin urmare pretinde libertatea tiparului pentru orice publicare de cărți, de jurnale și de altele […].”

(Din *Petițiunea Națională*, Blaj, 4 mai 1848)

SURSA D.

„Revoluția română de la 1848 n-a fost un fenomen neregulat, efemer, fără trecut și viitor, fără altă cauză decât voința întâmplătoare a unei minorități sau mișcarea generală europeană. Revoluția generală fu ocazia, iar nu cauza revoluției române. Cauza ei se pierde în zilele veacurilor.”

(Nicolae Bălcescu, *Mersul revoluției în istoria românilor*, 1850)

Utilizează sursele și cunoștințele obținute anterior pentru a redacta, în o pagină, un eseu la tema: *Revoluția pașoptistă – imitație a revoluției franceze din februarie 1848 sau impuls firesc al dezvoltării societății românești?*

În textul tău:	**Scor**	
formulează argumente relevante (cel puțin trei), corecte din punct de vedere științific, pentru a-ți susține opinia referitoare la tema propusă;	L 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 L 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10	
explică relații de cauză-efect (cel puțin două);	L 0 1 2 3 4 5	L 0 1 2 3 4 5
integrează critic informațiile din sursele propuse;	L 0 1 2 3	L 0 1 2 3
expune ideile în baza unui plan logic care să includă introducere, cuprins, concluzie;	L 0 1 2 3 4 5	L 0 1 2 3 4 5
utilizează corect limbajul istoric.	L 0 1 2	L 0 1 2

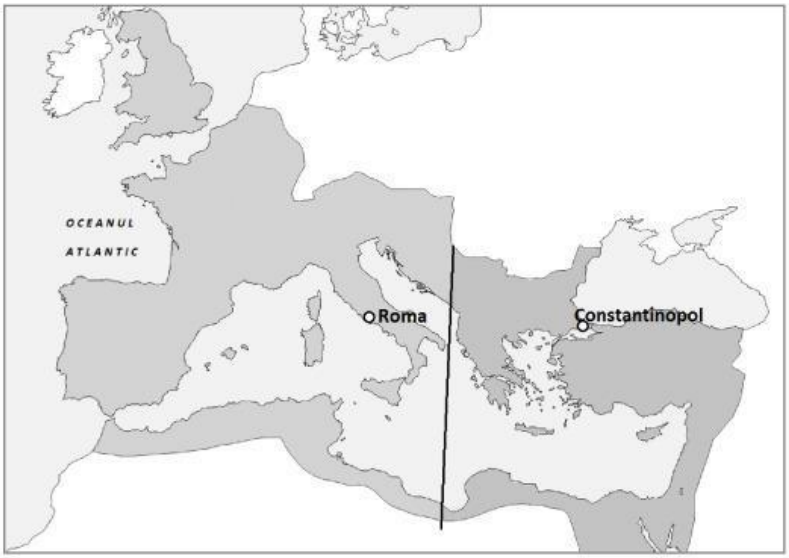
LIVEWORKSHEETS

LIVEWORKSHEETS

SUBIECTUL al V-lea (11 puncte)

Studiază harta şi realizează sarcinile propuse.

Titlul hărții:_____

LEGENDĂ:

_____ Linia de demarcare a celor două părți ale imperiului

Nr.	Item	Scor	
1	Determină statutul în cadrul statului roman al orașelor plasate pe hartă. *Roma:* _____ _____ _____ _____ *Constantinopol:* _____ _____ _____ _____	L 0 1 2 3 4	L 0 1 2 3 4
2	Numește un proces istoric, pentru care harta dată poate servi ca sursă de informare. Argumentează răspunsul cu trimitere la hartă și la cunoștințele obținute anterior. _____ _____ _____ _____ _____ _____	L 0 1 2 3 4	L 0 1 2 3 4
3	Scrie un titlu pentru hartă (în spațiul rezervat mai sus), reieșind din informația oferită de aceasta. Explică răspunsul cu trimitere la hartă. _____ _____	L 0 1 2 3	L 0 1 2 3

LIVEWORKSHEETS